

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 5.8.2021
COM(2021) 455 final

2021/0255 (NLE)

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING

om blandet læring for inkluderende undervisning af høj kvalitet på primær- og sekundærtrinet

(EØS-relevant tekst)

{SWD(2021) 219 final}

DA

DA

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

Lige adgang for alle til uddannelse af høj kvalitet er afgørende for både økonomiske og sociale fremskridt. Uddannelsespolitik bør give alle borgere mulighed for at udnytte deres fulde potentiale og udvikle deres kompetencer gennem livslang læring. Det er det centrale budskab i følgende: Europa-Kommissionens meddelelse "*En europæisk søjle for sociale rettigheder*"¹, visionen for et europæisk uddannelsesområde², *handlingsplanen for digital uddannelse 2021-2027*³, *Rådets resolution om en strategiramme for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030)*⁴, og *Rådets konklusioner om lighed og inklusion på uddannelsesområdet for at fremme gode uddannelsesresultater for alle*⁵. Set i lyset af de uddannelsesmæssige udfordringer, som er blevet fremhævet under covid-19-pandemien, er det nu endnu mere presserende at nå dette mål.

(1) Udfordringer, der skal tackles ved hjælp af den foreslåede henstilling

Lukning af skoler og omfattende samfundsrelaterede begrænsninger på grund af covid-19 pandemien har fremhævet eksisterende styrker og svagheder ved undervisning på primærtrinnet og sekundærtrinnet, herunder erhvervsuddannelse. Uddannelsessystemerne har vist en enorm kapacitet til at innovere og anlægge nye tilgange⁶, men også betydelig manglende vilje til at drage fordel af forskellige læringsmiljøer og -værktøjer.

- For de lærende var læringsprocessen ofte langsommere og mindre dybtgående og af og til forsinket. Den blev generelt vanskeligere på grund af den manglende systematiske klasseundervisning og -rytme samt tæt samspil med lærere og andre elever.
- I visse tilfælde blev der gået på kompromis med den fysiske, mentale og følelsesmæssige trivsel, da mange skoler ikke kunne tilbyde strukturerede aktiviteter eller adgang til faciliteter, og børnenes sundhed og motivation afhang af, hvad deres familier⁷ og hjemmemiljø kunne tilbyde.
- Mange familier og lærende, navnlig fra dårligt stillede grupper, manglede den kapacitet og de ressourcer, som kræves for kunne modtage undervisning i hjemmet⁸.

¹ COM(2017) 250.

² https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/european-education-area_da.

³ COM(2020) 624.

⁴ EUT 2021 C 66/1 af 26.2.2021.

⁵ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52021XG0610\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:52021XG0610(01)).

⁶ For eksempel blev der hurtigt iværksat ny lovgivning, og myndighederne og skolelederne fik større handlefrihed på lokalt plan. Mange skoler har indgået eller fornyet partnerskaber med forældre, lokale samfund, erhvervslivet, private virksomheder, NGO'er og kulturorganisationer (herunder radio og TV) organisations, jf. den offentlige høring om handlingsplanen for digital uddannelse.

⁷ Europa-Kommissionens Fælles Forskningscenter undersøgte, hvordan børn og familier i ni EU-lande håndterede situationen i rapporten [How families handled emergency remote schooling during the Covid-19 lockdown in spring 2020](#).

⁸ Ifølge resultaterne af den offentlige høring om udarbejdelsen af handlingsplanen for digital uddannelse kunne forældre og lærende berette om særlige udfordringer i forbindelse med den pludselige overgang til fjernundervisning. Forældrene beretter, at deres børn især havde dårlige oplevelser med motivationen til at lære, eksaminer/vurdering og feedback samt den dårlige kvalitet af onlinelæringsindholdet. De socioøkonomiske forskelle mellem lærende blev betegnet som den største udfordring fremover. Se også kommende undersøgelse: Cachia R., Velicu A., Chaudron S., Di Gioia R. & Vuorikari R., "Remote schooling during Covid-19 spring 2020 lockdown. A closer look at European families."

Dette førte til stor bekymring for elever, som normalt modtog målrettet læringsstøtte i skolen, subsidierede og sunde måltider⁹ eller adgang til en række aktiviteter uden for skoletid, herunder fysiske aktiviteter.

- Mange systemer, skoler og lærere var ikke forberedte på sådanne ændringer både med hensyn til digital kompetence og digitale ressourcer, herunder konnektivitet og infrastruktur¹⁰. Visse lærere på primærtrinnet og sekundærtrinnet berettede om manglende klar vejledning og kommunikation fra offentlige myndigheder. De berettede også om manglende støtte til og uddannelse i tilrettelæggelse af undervisning i en tid, hvor alle, eller de fleste, elever modtog undervisning hjemme.
- Vigtige uddannelsesfagfolk – besøgende specialister, socialarbejdere, undervisere i kulturorganisationer og undervisere og vejledere inden for arbejdsbaseret læring – og deres ressourcer havde ikke længere adgang til skolerne.
- Naturfag, kreative fag og erhvervsuddannelse blev indstillet, da de har brug for adgang til særlige lokaler og laboratorier og særligt udstyr og af tilsyn fra uddannede undervisere, hvilket er af både pædagogiske og sikkerhedsmæssige årsager.
- Skolerne havde svært ved at fastholde de personlige og sociale fordele ved at være en del af et skolefællesskab uden den fysiske tilstedeværelse.

En vision om inkluderende undervisning af bedre kvalitet tilstræbes ikke kun i covid-19-sammenhæng. De aktuelle udfordringer med hensyn til tilrettelæggelse af undervisningen består stadig: skabelse af meningsfuld læring i forskellige miljøer og for lærende af forskellig alder samt med forskellige evner og vilkår, støtte til bred kompetenceudvikling ud fra de lærendes behov for det globale samfund i dag og i fremtiden, fremme af trivslen og støtte til lærere og skoler, så de kan tilpasse og forbedre deres egne organisatoriske og pædagogiske tilgange til gavn for alle lærende. For at imødegå disse udfordringer og forbedre en tilgang med blandet læring kræves det, at hele uddannelsessystemet samarbejder og løbende forbedres.

(2) Målene for den foreslåede henstilling

Denne foreslåede henstilling er et led i den øjeblikkelige reaktion på erfaringerne fra covid-19-pandemien, hvor mange allerede eksisterende udfordringer og uligheder blev forværret og fremhævet. Henstillingen indeholder forslag til foranstaltninger på kortere sigt for at imødegå de mest presserende udfordringer, der er konstateret indtil videre, og for at overvinde virkningerne for den yngre generation. Samtidig vil den skitsere, hvordan man kan kombinere læringsmiljøer og -værktøjer i undervisningen på primærtrinnet og sekundærtrinnet for at skabe mere robuste uddannelsessystemer i overensstemmelse med handlingsplanen for digital uddannelse 2021-2027 og det europæiske uddannelsesområde og bane vejen for opfyldelse af målene for det digitale årti¹¹. Det er målet at skabe en inkluderende undervisning af god kvalitet og at forbedre den brede kompetenceudvikling for alle lærende.

⁹ Gennem EU's skoleordning kan børnene lære om sund kost og livsstil. Se [Kort om skoleordningen | Europa-Kommissionen \(europa.eu\)](#)

¹⁰ Ifølge resultaterne af den åbne høring om udarbejdelsen af handlingsplanen for digital uddannelse havde 69 % af skolerne på primærtrinnet og 64 % af skolerne på sekundærtrinnet ingen erfaring med fjernundervisning ved hjælp af digitale teknologier. Respondenterne rapporterede om en række hindringer og barrierer, herunder manglende digital infrastruktur og digital kapacitet, dårligt tilrettelagt læring, utilstrækkelig kommunikation mellem skolen og hjemmet samt manglende digitale kompetencer, navnlig blandt lærerne.

¹¹ https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/europes-digital-decade-digital-targets-2030_da

Den foreslåede henstilling anbefaler ikke, at underviserens tilstedeværelse i læringen reduceres og opmuntrer ikke til flere timer foran en skærm. Den tilstræber heller ikke, at bøger, papir og blyanter pludselig erstattes af digitale teknologier i undervisningen på primærtrinnet og sekundærtrinnet¹². Øget anvendelse af platforme og kommunikationskanaler kan øge risikoen for digital træthed og organisatorisk udbrændthed hos studerende, undervisere og forældre. Den foreslåede henstilling har som en del af genopretningen efter covid-19-pandemien snarere til formål at støtte den fortsatte udvikling og forbedring af en velbalanceret skoleuddannelse (både med hensyn til pædagogik og undervisningsmateriale), der fremmer høj kvalitet og inklusion med den yderligere fordel, at den er tilstrækkelig modstandsdygtig til at stå imod og tilpasse sig.

(3) Særlige bestemmelser i henvisningen

Blandet læring er, når en skole, undervisere eller lærende i den formelle uddannelse anvender mere end én tilgang i læringsprocessen:

- en blanding af skolemiljø og fjernundervisning og
- forskellige læringsværktøjer, som kan være digitale (herunder online) og ikkedigitale som en del af læringsopgaverne.

For at sikre en optimal anvendelse af blandet læring skal lærere og lærende have den nødvendige viden samt de nødvendige kompetencer og holdninger og være villige til at anvende passende digitale værktøjer og til at ændre undervisningen. Tilgangen med blandet læring skal også være tilstrækkelig fleksibel, så den kan tilpasses til de lærendes behov, og så underviserne kan anvende den alt efter den givne situation og den enkelte klasse. Tilvejebringelse af forhold, der begunstiger blandet læring, afhænger også af de lærendes ressourcer og skolens organisation, kultur og ressourcer, dvs. adgang til passende, prismæssigt overkommelige og velfungerende miljøer og værktøjer. For at opnå dette fremhæver denne foreslåede henstilling behovet for handling på forskellige niveauer (skolen og dens lokale økosystem, på uddannelsessystemniveau i medlemsstaten eller regionen, støtte på EU-niveau, hvis det er relevant) og ud fra forskellige tidshorisonter: på kort sigt som en øjeblikkelig reaktion på pandemien og på mellemlang sigt ved at anvende denne tilgang til at fremme god og inkluderende uddannelse.

(4) Komplementaritet med andre initiativer

Den foreslåede henvisning er udarbejdet for at supplere andre af Kommissionens initiativer, der imødegår relaterede udfordringer i skoleundervisning, nemlig de initiativer, der er fremlagt i handlingsplanen for digital uddannelse 2021-2027¹³ og initiativet "Pathways to School Success" på det europæiske uddannelsesområde for at hjælpe alle elever med at opnå et grundlæggende færdighedsniveau og gennemføre en uddannelse på højere sekundære trin, dagsordenen for færdigheder for Europa¹⁴ og navnlig Rådets henstilling om erhvervsuddannelse¹⁵, som foreslår en moderniseret EU-politik for erhvervsuddannelser, herunder digitalisering og anvendelse af blandet læring. Den foreslåede henvisning supplerer også andre initiativer under programmet Erasmus+, herunder Erasmus+-lærerakademier.

¹² Forskning har vist, at dette kan få negativ indvirkning på udviklingen af elevernes evner til at læse i dybden, se *Stavanger Declaration Concerning the Future of Reading* (<https://ereadcost.eu/wp-content/uploads/2019/01/StavangerDeclaration.pdf>). Deklarationen, som blev underskrevet i 2019 af flere end 100 forskere, indeholder hovedkonklusionerne af fire års empirisk forskning i forbindelse med det EU-finansierede forskningsprogram *Evolution of Reading in the Age of Digitalisation (E-READ)*.

¹³ COM(2020) 624.

¹⁴ COM(2020) 274 final.

¹⁵ EUT C 417 af 2.12.2020, s. 1.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

Initiativet er i overensstemmelse med artikel 165 og 166 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde. Ved artikel 165 fastsættes det, at Unionen skal bidrage til udviklingen af et højt uddannelsesniveaue ved at fremme samarbejdet mellem medlemsstaterne og om nødvendigt støtte og supplere disses indsats, med fuld respekt for medlemsstaternes ansvar for undervisningsindholdet og opbygningen af uddannelsessystemerne". I artikel 165, stk. 2, præciseres det yderligere, at et af målene for Unionens indsats på uddannelsesområdet skal være at tilskynde til udvikling af fjernundervisning. I artikel 166 fastsættes det, at Unionen skal iværksætte en erhvervsuddannelsespolitik, som skal støtte og supplere medlemsstaternes aktioner, og at den samtidig fuldt ud skal respektere medlemsstaternes ansvar for undervisningsindholdet og tilrettelæggelsen af erhvervsuddannelserne.

Initiativet indeholder ikke forslag om udvidelse af EU's lovgivningsbeføjelser eller bindende forpligtelser for medlemsstaterne. Det er op til medlemsstaterne at beslutte, hvorledes de gennemfører denne henstilling i overensstemmelse med deres nationale forhold.

• Nærhedsprincippet (for områder, der ikke er omfattet af enekompetence)

Medlemsstaterne har deres egen kultur og lovgivning for udformning og tilrettelæggelse af læring. De har det fulde ansvar for undervisningsindholdet og tilrettelæggelsen af deres undervisningssystemer. Medlemsstaterne står dog over for en række fælles spørgsmål i forbindelse med deres uddannelsessystemers beredskab, hvilket fremgår af covid-19-pandemiens betydning for lærende, deres familier, lærere og skoleledere. Henstillingen har til formål at støtte medlemsstaterne i styrkelsen af beredskabet og modstandsdygtigheden i deres uddannelsessystemer gennem udvikling af velbalancerede tilgange med blandet læring.

Merværdien ved denne foreslåede henstilling på EU-plan ligger i, at EU kan:

- fremme en fælles tilgang til løsninger på kort sigt på de problemer, som opstod under pandemien, og som medførte eller forværede mangler i læringsresultaterne
- fremme en fælles europæisk forståelse af de muligheder, blandet læring giver, herunder forbedring af undervisningens kvalitet og inklusion, samt bred kompetenceudvikling og trivsel for lærende
- lette deling af ekspertise og bedste praksis for beslutningstagere, forskere og undervisere på system- og skoleplan
- støtte initiativer på EU-plan for at fremme underviseres og lærendes kompetenceudvikling ved at blande læringsmiljøer og -værktøjer og
- tilskynde til investeringer i ovennævnte områder.

Forslaget beskriver i overensstemmelse med nærhedsprincippet, hvordan miljøer og værktøjer kan blandes i undervisningen primærtrinnet og sekundærtrinnet, og fremsætter henstillinger med henblik herpå.

• Proportionalitetsprincippet

Hverken indholdet i eller udformningen af denne foreslåede henstilling går ud over det, som er nødvendigt for at nå de opstillede mål. Medlemsstaternes forpligtelser er af frivillig art, og hver medlemsstat vælger selv sin tilgang.

• Reguleringsmiddel/reguleringsform

For at bidrage til opfyldelsen af målene i artikel 165 og 166 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde tillader nævnte traktat, at Rådet vedtager henstillinger på forslag af Kommissionen.

En rådshenstilling er et egnet instrument på uddannelsesområdet, hvor EU har understøttende ansvar, og er et instrument, der ofte anvendes til indsatser på EU-plan på disse områder. Som retligt instrument signalerer den, at medlemsstaterne forpligter sig på de fremlagte foranstaltninger, og den giver et solidt politisk grundlag for samarbejde på det pågældende område, samtidig med at medlemsstaternes kompetence på uddannelsesområdet respekteres fuldt ud.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Ikke relevant.

- **Høringer af interesserede parter**

I 2020 og 2021 rådførte Europa-Kommissionen sig med repræsentanter for undervisningsministerier, europæiske netværksorganisationer (lærerundervisere, forældre, studerende, arbejdsgivere, fagforeninger), undervisere og andre medlemmer af offentligheden. Yderligere tilgange og sammenhænge har været nyttige for bedre at kunne forstå udfordringerne og mulighederne på dette område: onlinemøder og webinarer, undersøgelser til målrettede undervisningsgrupper og forskningsprojekter.

Den åbne offentlige høring fra februar til september 2020 var en vigtig fase som led i det forberedende arbejde med meddelelsen om handlingsplanen for digital uddannelse 2021-2027. Høringen fokuserede på virkningen af covid-19-pandemien og resulterede i mere end 2 700 svar fra 60 lande. Der blev også afholdt en høring af europæiske skolebørn via lærernes og skoleledernes onlineforum eTwinning.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Forslaget er baseret på en række rapporter og undersøgelser om: pædagogiske tilgange til udvikling af nøglekompetencer, efteruddannelse af lærere og skoleledere, anvendelse af digital teknologi i undervisningen og styring af skoleuddannelsen. Tre ekspertkonsulenter under rammen for samarbejde på uddannelsesområdet 2020¹⁶ bidrog også med input om specifikke aspekter. I evalueringen blev der taget hensyn til rapporter og undersøgelser fra OECD, UNESCO og Europarådet samt til det arbejde, der udføres af Europa-Kommissionens Fælles Forskningscenter (navnlig med hensyn til pædagogiske tilgange til udvikling af nøglekompetencer, anvendelse af digital teknologi i undervisningen og børn og familiers læringserfaringer tidligt i pandemien). Disse oplysninger findes i det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene.

- **Konsekvensanalyse**

I betragtning af den komplementære tilgang til medlemsstaternes initiativer, de foreslåede aktiviteterets frivillige karakter og omfanget af de forventede virkninger blev der ikke foretaget

¹⁶ [Uddannelsessamarbejde i Europa \(ET 2020-rammen\) | Uddannelse \(europa.eu\)](#)

en konsekvensanalyse. Udarbejdelsen af forslaget skete på baggrund af tidligere undersøgelser, høringer af medlemsstaterne og den offentlige høring.

- **Målrettet regulering og forenkling**

Ikke relevant.

- **Grundlæggende rettigheder**

Denne foreslåede henvisning i overensstemmelse med de grundlæggende rettigheder og følger de principper, der er anerkendt i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, nemlig retten til uddannelse, der er fastsat i artikel 14, og retten til beskyttelse af personoplysninger, der er fastsat i artikel 8. Personoplysninger skal behandles rimeligt, til udtrykkeligt angivne formål og på grundlag af de berørte personers samtykke eller på et andet berettiget ved lov fastsat grundlag. Enhver har desuden ret til adgang til indsamlede oplysninger, der vedrører den pågældende, og til berigtigelse heraf. Foranstaltningerne vil blive gennemført i henhold til EU-lovgivningen om beskyttelse af personoplysninger, navnlig Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679¹⁷ om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og fri udveksling af sådanne oplysninger (generel forordning om databeskyttelse).

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Dette initiativ kræver ikke yderligere midler fra EU-budgettet.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

For at støtte gennemførelsen foreslår Kommissionen i samarbejde med medlemsstaterne at udvikle specifikt vejledningsmateriale, håndbøger og andre konkrete dokumenter på grundlag af fakta, peerlæringsaktiviteter og identifikation af god praksis. Dette vil afhjælpe de identificerede mangler i støtten til udviklingen af blandet læring på skole- og systemplan.

Kommissionen har til hensigt at aflægge rapport om anvendelsen af henstillingen som led i strategirammen for det europæiske samarbejde på uddannelsesområdet uden for og ud over det europæiske uddannelsesområde.

- **Forklarende dokumenter (for direktiver)**

Ikke relevant.

- **Sammenfatning af henstillingen og arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene**

I udkastet til henstillingen foreslås vejledning og foranstaltninger, som medlemsstaterne kan træffe for at imødegå konsekvenser på kort sigt af pandemien og for en velbalanceret og målrettet tilgang med blandet læring, som fører til god og inkluderende undervisning på primær- og sekundærtrinet. I udkastet fastsættes Europa-Kommissionens tilsagn om at supplere og støtte medlemsstaternes tiltag på dette område.

¹⁷ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.119.01.0001.01.DA.

I det ledsagende arbejdsdokument beskrives en lang række nye forskningsresultater sammen med europæiske interessenters holdninger og erfaringer for at støtte den foreslåede henvisning, og der gives eksempler på eksisterende politikker og projekter på området, som er i rivende udvikling.

Forslag til

RÅDETS HENSTILLING

om blandet læring for inkluderende undervisning af høj kvalitet på primær- og sekundærtrinnene

(EØS-relevant tekst)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 165 og 166,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Covid-19-pandemien har påvirket og lagt et hidtil uset pres på uddannelsessystemer i hele Unionen og resten af verden. Restriktionerne i samfundet betød store ændringer i undervisningen og læringen samt i kommunikationen og samarbejdet inden for og mellem uddannelsessamfund¹⁸. De påvirkede de lærende, deres familier, lærerne, underviserne og skolelederne samt andre fagpersoner, som støtter undervisningen, f.eks. socialarbejdere og kulturundervisere. Medlemsstaterne var i stand til hurtigt at finde løsninger og støtte til fjernundervisning, navnlig digitale løsninger. Der er høstet erfaringer om nye undervisningsmuligheder, herunder en væsentlig stigning i lærernes digitale færdigheder og tættere samarbejde mellem skoler og samfundet som helhed. Mange medlemsstater oplevede dog, at der var mangler i systemerne, og at de manglede digitalt beredskab og ressourcer til overgangen til en anden tilgang til undervisning og læring, hvilket fremhævede og forværrede eksisterende uligheder, mangler og behov. Uddannelsessystemerne skal imødegå disse og desuden forbedre deres modstandsdygtighed for bedre at kunne håndtere og tilpasse sig ændrede omstændigheder i fremtiden.
- (2) Handlingsplanen for digital uddannelse (2021-2027) beskriver Europa-Kommissionens vision for inkluderende og tilgængelig digital uddannelse af høj kvalitet i Europa. Det er en opfordring til øget samarbejde på europæisk niveau med henblik på at lære af covid-19-pandemien og gøre uddannelsessystemerne klar til den digitale tidsalder. Planen fremhæver teknologiens potentiale for at fremme mere personlig, fleksibel og elevcentreret læring. Målet er at tackle uligheder inden for uddannelse, når der mangler digital kompetence, adgang til passende værktøjer og pålidelig konnektivitet. Handlingsplanen fremhæver behovet for at styrke uddannelsessystemernes digitale kapacitet.
- (3) Under det første princip i den europæiske søjle for sociale rettigheder¹⁹ er det fastsat, at alle har ret til inkluderende uddannelse og livslang læring af høj kvalitet med

¹⁸ EUT C 212 I af 26.6.2020, s. 9.

¹⁹ COM(2017) 250.

henblik på at bevare og tilegne sig færdigheder, der sætter dem i stand til at deltage fuldt ud i samfundslivet og foretage vellykkede overgange til arbejdsmarkedet. Søjlen princip 11 fastslår, at socialt dårligt stillede børn har ret til særlige foranstaltninger til fremme af lige muligheder. En effektiv gennemførelse af disse principper afhænger i høj grad af medlemsstaternes beslutsomhed og indsats. Tiltag på EU-plan kan supplere nationale tiltag, og Kommissionen fremlagde sit bidrag i planen for den europæiske søjle for sociale rettigheder²⁰. I den europæiske dagsorden for færdigheder²¹ defineres de foranstaltninger, som skal hjælpe enkeltpersoner og virksomheder med at udvikle flere og bedre færdigheder og bruge dem ved at styrke bæredygtig konkurrenceevne og ved at opbygge modstandsdygtighed til at reagere på kriser baseret på erfaringerne fra covid-19-pandemien. Den foreslår også at fremme videnskabelig uddannelse i forsknings- og innovationsforanstaltninger. I Rådets henstilling om indførelse af en europæisk børnegaranti opfordres medlemsstaterne til at sikre, at børn i nød (dvs. i risiko for fattigdom eller social udstødelse) har effektiv og fri adgang til uddannelse og skolebaserede aktiviteter. EU-strategien for børns rettigheder opfordrer til at opbygge inkluderende kvalitetsundervisning. Udvikling af kompetencer er et af målene med det europæiske uddannelsesområde og er et middel til at "udnytte det fulde potentiale af uddannelse og kultur som drivkraft til job, social retfærdig og aktivt medborgerskab og samtidig et middel til at opleve europæisk identitet i al dens mangfoldighed"²².

- (4) I en hurtigt skiftende og tæt forbundet verden har hvert enkelt individ brug for en lang række kompetencer og for at udvikle dem kontinuerligt gennem hele livet. Nøglekompetencerne som defineret i den europæiske referenceramme for nøglekompetencer for livslang læring²³ skal danne grundlag for mere lige og mere demokratiske samfund. De er et svar på behovet for inkluderende og bæredygtig vækst, social sammenhængskraft og yderligere udvikling af den demokratiske kultur.
- (5) I Rådets henstilling om nøglekompetencer for livslang læring²⁴ anføres det, at kompetenceudvikling muliggøres ved inddragelse af en række forskellige læringsmiljøer og -værktøjer, herunder digital teknologi, og opgaver inden for tilrettelæggelse af undervisning, ved støtte til uddannelsespersonale og andre aktører, der støtter læringsprocesserne, herunder familierne, ved støtte og videreudvikling af den vurdering og validering af nøglekompetencer, der erhverves i forskellige sammenhæng og ved styrket samarbejde inden for undervisning og mellem undervisningsområdet og andre områder som et mere omfattende handlingsprogram.
- (6) I Rådets henstilling om erhvervsuddannelse med henblik på bæredygtig konkurrenceevne, social retfærdighed og modstandsdygtighed²⁵ foreslås der en moderniseret EU-politikvision for erhvervsuddannelser, herunder digitalisering og anvendelse af blandet læring.
- (7) Rådets konklusioner om fremtidens europæiske lærere og undervisere²⁶ anerkender, at lærere, undervisere og skoleledere udgør en uundværlig drivkraft for uddannelse, som bør involveres i udformningen af uddannelsespolitikker og selvstændigt kunne

²⁰ COM(2021) 102.

²¹ COM(2020) 274 final.

²² COM(2017) 673.

²³ EUT C 189 af 4.6.2018, s. 1, bilaget.

²⁴ EUT C 189 af 4.6.2018, s. 1.

²⁵ EUT C 417 af 2.12.2020, s. 1.

²⁶ EUT C 193 af 9.6.2020, s. 11.

anvende disse politikker i praksis, men som også har behov for støtte fra en samlet tilgang til grunduddannelse, indføring i faget og løbende faglig udvikling.

- (8) Med pandemien øgedes den mangeårige bekymring om børn og unges fysiske, mentale og følelsesmæssige trivsel. Alle børn og unge bør støttes til en sund og aktiv livsstil, som opmuntrer til positive livslange vaner, og bør have mulighed for at deltage i forskellige idrætsaktiviteter og andre fysiske aktiviteter, som styrker motoriske færdigheder og fremmer den mentale og følelsesmæssige trivsel. Børn og unge har også brug for støtte til deres mentale og følelsesmæssige trivsel under læring, bl.a. hvordan de kan håndtere øget pres i skolen og forstå sikker og ansvarlig adfærd på nettet. Det er også nødvendigt med støtte til de lærende, som er væk fra støtte fra kammerater eller skolepersonale i længere perioder.
- (9) Blandet læring i den formelle uddannelse forekommer, når en skole, underviser eller lærende har mere end én tilgang til læringsprocessen: en blanding af skolemiljøer og andre fysiske miljøer uden for skolen (fjernundervisning) og en blanding af forskellige læringsværktøjer, som kan være digitale (herunder online) og ikkedigitale. Lærerne og skolerne vælger ud fra en faglig vurdering, hvordan disse skal indføres som led i effektive læringsopgaver, der støtter bred kompetenceudvikling.
- (10) Læring i forskellige miljøer, f.eks. på skolen, i hjemmet, udendørs, på kultursteder og på arbejdspladser, kan være motiverende for børn og unge og styrke deres brede kompetenceudvikling. Dette kan igen hjælpe dem med at forstå og blive motiveret af relevansen af formel uddannelse for deres liv i samfundet og øge deres interesse for lokale og globale udfordringer, f.eks. miljø- og klimaændringer.
- (11) En tilgang med blandet læring anerkender skolens værdi som et fælles sted for personlig og social interaktion, som i sig selv er vigtig for læring som en måde at forstå omverdenen på.
- (12) En tilgang med blandet læring kan fremme bred kompetenceudvikling på baggrund af den række af læringsopgaver og -værktøjer, den kan omfatte. Anvendelsen af digital teknologi, herunder forbindelse mellem online-anordninger, kan fremme de lærendes interaktion med andre lærende, læringsprogrammer og andre informationskilder og kan støtte læring i forskellige miljøer. Supplerende anvendelse af videnskabeligt udstyr, værktøj, realia (genstande, der findes og anvendes i hverdagen), publikationer og skriveværktøjer og værktøjer til visuel kunst kan støtte kreativiteten og den personlige udfoldelse både individuelt og sammen med andre.
- (13) Uddannelse er en grundlæggende menneskeret og en af barnets rettigheder. Adgangen til undervisning skal være en garanti, uafhængigt af det miljø, som den finder sted i – det være sig på skolen, som fjernundervisning eller en kombination af begge – og uafhængigt af de lærendes forskellige personlige og sociale forhold. Også efter pandemien er en tilgang med blandet læring en mulighed for at forbedre relevansen og inklusionen i undervisningen, blandt andet gennem bedre læringsudbud i landdistrikter og fjerntliggende områder, herunder regioner i den yderste periferi og øsamfund, og for andre lærende, som ikke kan gå i skole på fuld tid: lærende, som tilhører nomadesamfund, unge omsorgspersoner, lærende med sundhedsproblemer eller med bopæl på hospitaler og behandlingscentre, personer, der udøver eliteidræt, og lærende i erhvervsuddannelse eller betalt arbejde. Der bør være lige adgang til alle miljøer og værktøjer for alle minoritetsgrupper, børn med handicap og børn fra socioøkonomisk dårligt stillede miljøer, og de må ikke føre til diskrimination eller segregering.

- (14) Blandet læring kræver en sammenhængende, systemdækkende tilgang for at skabe grundforudsætningerne. Dette omfatter inddragelse af personer med forskellig ekspertise og fremme af samarbejdet med lokalsamfundet, hvilket giver en følelse af fælles ansvar for de unges udvikling. Effektiviteten af systemmæssige foranstaltninger til støtte for blandet læring afhænger også af formuleringen af og støtten til relationerne mellem forskellige elementer af økosystemet, mellem undervisningsmyndighederne, uddannelsesressourceindustrien (levering af teknologi, publiceringsudstyr og andet læseplanudstyr), forsknings- og uddannelsesinstitutioner samt uddannelsessamfund.
- (15) Blandet læring er en ofte anvendt praksis i grundlæggende erhvervsuddannelse²⁷, men pandemiens restriktioner har udfordret institutionernes og organisationernes kapacitet til at stille praktikpladser til rådighed og opretholde kommunikationen med undervisere og mentorer, ligesom de har påvirket udbuddet af lærlingeuddannelser. Den begrænsede adgang til praktiske erfaringer fremhævede erhvervsuddannelsernes velkendte behov for at drage fordel af digital teknologi, herunder digitalt udstyr og digitale læringsplatforme, ePortfolios og augmented reality og virtual reality til simuleringer. Den forstærkede også behovet for at forstå og koordinere, hvordan digitale teknologier anvendes til læring i forskellige miljøer (f.eks. på skolen eller i praktik).
- (16) Vigtigheden og relevansen af ikkeformel læring fremgår tydeligt af de erfaringer, der er opnået gennem ungdomsarbejde, frivilligt arbejde og deltagelse i kulturaktiviteter, herunder breddeidræt. Ikkeformel læring spiller en vigtig rolle med hensyn til at støtte udviklingen af essentielle interpersonelle, kommunikative og kognitive færdigheder, f.eks. kreativitet, der letter unges overgang til voksenlivet, et aktivt medborgerskab og arbejdsliv²⁸. Identificering af nye læringsmåder omfatter bedre samarbejde mellem formelle og ikkeformelle læringsmiljøer²⁹.
- (17) Denne henstilling respekterer nærheds- og proportionalitetsprincippet fuldt ud —

VEDTAGET AT HENSTILLE TIL MEDLEMSSTATERNE AT GØRE FØLGENDE:

- 1) På grundlag af erfaringerne med covid-19-pandemien at støtte uddannelsessystemernes genopretning og beredskab ved tackle konsekvenserne af pandemien for lærende, undervisere og alle fagfolk på uddannelsesområdet og udvikle en mere langsigtet strategisk tilgang med blandet læring i overensstemmelse med principperne i denne henstilling³⁰. At bygge videre på vellykket innovation, som blev introduceret eller afprøvet under pandemien for at dele og sprede god praksis.
- 2) At støtte de lærende ved at overveje følgende tiltag:
Som direkte svar på krisen
 - a) Tiltrådighedsstillelse af yderligere læringsmuligheder og målrettet støtte til lærende, som har indlæringsvanskeligheder eller særlige uddannelsesbehov,

²⁷ Grundlæggende erhvervsuddannelse foregår som regel på sekundæruddannelse på andet trin og postsekundære trin, før de studerende påbegynder deres arbejdsliv. Den foregår enten i et skolemiljø (hovedsageligt i et klasseværelse) eller i et arbejdspladsmiljø, f.eks. på uddannelsescentre og i virksomheder, afhængigt af nationale uddannelsessystemer og økonomiske strukturer.

²⁸ <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-9624-2017-INIT/en/pdf>.

²⁹ 2015/C 172/03.

³⁰ Rammen for blandet læring, som blev fremlagt i arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, kan danne grundlag for specifikke tiltag, der er tilpasset til landenes situationer.

som kommer fra dårligt stillede grupper eller på anden vis er berørt af skoleafbrydelse. Dette omfatter, for eksempel, øget individuel støtte og personlig vejledning, mentorordninger (herunder mentorvejledning), ekstra undervisning i løbet af skoleåret og/eller ferieperioder, adgang til yderligere læringsmiljøer, såsom offentlige biblioteker og fællesarealer, og til aktiviteter efter skoletid med pædagogisk støtte.

- b) Prioritering af de lærendes og deres familiers fysiske og mentale trivsel. Dette kunne omfatte udarbejdelse af vejledning om mental sundhed, herunder politikker med henblik på elevernes trivsel og antimobning i skoleplanen, overvågnings- og kvalitetssikringsprocesser (som en del af den normale kvalitetssikring eller skoleinspektionen eller i forbindelse med specifikke vurderinger af skolesituationen i forbindelse med pandemien), tildeling af særligt personale eller lettere adgang til kvalificerede psykologer og støttepersonale.
- c) Mere skub i udviklingen af de lærendes og familiernes digitale kompetencer og undervisningssystemernes digitale kapacitet ved at tilskynde til investeringer på skole- og samfundsniveau i disponibelt udstyr, konnektivitet og ved at skabe muligheder for at forbedre digitale færdigheder, herunder anvendelse af teknologi til både selvstændig og samarbejdsbaseret læring. Gennemførelse af de investeringer og de reformer, der er fastsat i nationale planer for genopretnings- og resiliensfacilitet, for at sikre, at alle lærende har adgang til det nødvendige udstyr og de nødvendige læringsmuligheder.

At støtte genopretning og langsigtede velforberedte uddannelsessystemer:

- 3) Udforskning af måder at udvikle tilgange med blandet læring på primær- og sekundærtrinnet på til gavn for alle lærende og sikre en vedvarende positiv virkning på undervisningen og læring, som er tilpasset til elevernes alder, evner og læringsmål. Dette kunne omfatte styrkelse af udviklingen af en kombination af skolemiljø og fjernundervisningsmiljøer for at øge fleksibilitet og skabe passende betingelser for, hvor læring finder sted, under hensyntagen til de forskellige behov, der opstår på baggrund af forskellige socioøkonomiske og boligmæssige forhold, styrkelse af udviklingen og integreringen af læringsværktøjer for at skabe muligheder for undersøgelse og udtryk, blandt andet for at udvikle naturvidenskabelige færdigheder, støtte til læring på tværs af forskellige miljøer, skabelse af en passende balance mellem læring, der ledes af elever og lærere på den ene side, og samarbejdsbaseret og selvstændig læring på den anden side, afprøvning af læringsmetoder for at gøre nye muligheder attraktive og finde bedre læringsløsninger for både lærende og lærere.
- 4) Anvendelse af blandet læring som en måde at støtte de lærendes selvstændighed og individualiseret læring (under hensyntagen til elevens alder, evner og særlige læringsbehov) og udvikling af deres personlige, sociale og læringsmæssige kompetence (en af de otte nøglekompetencer for livslang læring³¹, som udvikles yderligere inden for den europæiske ramme LifeComp³²).

³¹ EUT C 189 af 4.6.2018, s. 1.

³² LifeComp omfatter tre tæt forbundne kompetenceområder: "personlige kompetencer", "sociale kompetencer" og "at lære at lære". Hvert område omfatter tre kompetencer: Selvregulering, fleksibilitet, trivsel (personlig kompetence), empati, kommunikation, samarbejde (social kompetence), vækstmentalitet, kritisk tænkning og læringsstyring (at lære at lære). LifeComp-kompetencerne gælder

5) At støtte lærere ved at overveje følgende tiltag:

Som direkte svar på krisen.

- a) Støtte til digitale opkvalificeringskurser, -programmer og -værktøjer³³ for lærere. Udvikling og videreformidling af pædagogiske moduler og ressourcer online og i klasseværelset for at hjælpe lærerne med at tilpasse deres undervisningsmetoder til tilgange med blandet læring på baggrund af deres erfaring og feedback samt samarbejde med lærere i anvendelsen af nye værktøjer og materialer.
- b) Øget fokus på undervisernes, skoleledernes og andet undervisningspersonales trivsel. Dette kunne omfatte lettere adgang til kvalificeret mentale sundhed og støtte til fagfolk og ydelser, fremme af organisering af peerstøtte for at mindske stress og forbedrede uddannelsesmuligheder med hensyn til modstandsdygtighed/mental trivsel i den grundlæggende lærergrunduddannelse og løbende faglig udvikling.
- c) Mobilisering eller ansættelse af yderligere personale for at give mere tid til individuel støtte i skolen og i efter skole-aktiviteter.

at støtte genopretning og underviseres beredskab på længere sigt:

- d) Indarbejde blandet læring i formelle programmer om lærergrunduddannelsen³⁴ og løbende faglig udvikling³⁵ for at hjælpe undervisningspersonale med at tilrettelægge undervisningen til deres faglige sammenhæng og hjælpe dem med at tilrettelægge læring med en række indendørs- og udendørsmiljøer, -værktøjer og -opgaver.
- e) Adgang til ekspertisecentre og til relevante ressourcer, der vejleder og fremmer tilrettelæggelse af undervisning og adgang til undervisning. Støtte til undervisningspersonale med henblik på at udarbejde en tilgang med blandet læring i deres konkrete forhold gennem personaleudveksling, peerlæring, netværk, samarbejdsprojekter og praktikfællesskaber.
- f) Udvikling af vejledning i nye tilgange til vurdering og endelige eksaminer med passende værktøjer til en blanding af formativ og sammenfattende vurdering, som er relevant på forskellige uddannelsesniveauer, og som har samme gyldighed for skolemiljøer og fjernundervisning.
- g) Tilskyndelse af uddannelsespersonale til at deltage i forberedende projekter og forskning, herunder afprøvning af anvendelse af opgaver i andre læringsmiljøer og anvendelse af digital teknologi til at understøtte læring.

6) At støtte skoler ved at overveje følgende tiltag:

Som direkte svar på krisen.

på alle områder i livet og kan opnås hele livet gennem formel, uformel og ikkeformel uddannelse. <https://ec.europa.eu/jrc/en/lifecomp>.

³³ Europa-Kommissionen lancerer i oktober 2021 det nye værktøj for lærere kaldet SELFIE, som kan støtte undervisere i planlægningen af udviklingen af deres digitale kompetencer.

³⁴ En periode til formelt studie for at opnå en anerkendt kvalifikation og blive ansat som lærer. Dette tilbydes typisk af undervisningsafdelinger på universiteter eller selvstændige læreruddannelsesinstitutioner (jf. ordliste i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene).

³⁵ Efteruddannelse af fagfolk på et hvilket som helst tidspunkt i deres karriere for at øge deres kompetencer (jf. ordliste i arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene).

- a) Tilvejebringelse af værktøjer og ressourcer til blandet læring samt vejledning til skoler om, hvordan disse kan anvendes³⁶.
- b) Støtte til effektive partnerskaber for infrastruktur og ressourcer mellem forskellige uddannelsesudbydere, herunder fra erhvervslivet, kunst, kulturarv, idræt, natur, videregående uddannelse og forskningsinstitutter, undervisningsressourceindustrien (herunder teknologi, forlagsvirksomhed og andet læseplansudstyr) og forskning på uddannelsesområdet.
- c) Støtte til skoler i evalueringen af deres inklusionsstrategier og -praksis og træffe de nødvendige foranstaltninger til at afhjælpe mangler, herunder ved anvendelse af EU-værktøjer³⁷.

At støtte langsigtet genopretning og forbedring af kapacitet til at indføre organisatoriske ændringer

- d) Investering i højhastighedsinternetforbindelser i skoler og fjernundervisningsmiljøer, af hvilke onlinelæring afhænger.
 - e) Muliggørelse af et tilstrækkeligt niveau af selvstændighed ved beslutningstagning på skoleniveau (af skolebestyrelser, rektorer og skoleledere) for at fremme innovation, reaktivitet og tilpasning til lokale behov.
 - f) Støtte til skoleledere i håndteringen af organisatoriske ændringer med særlig faglig udvikling og vejledning i deres roller. Støtte til skoler og tilknyttede uddannelsesudbydere til at overveje en tilgang med blandet læring i deres strategiske planlægning, som kan omfatte anvendelse af selvvurderingsværktøjer.
 - g) Støtte til dialog og netværk mellem en række aktører med interesse både i skolen og fjernundervisningen for at få feedback og ideer til fremtidig udvikling fra forskellige kilder. Dette bør også omfatte dialog, vejledning og strategier med henblik på at beskytte børns tryghed og sikkerhed og privatlivets fred i den digitale verden.
 - h) Fokus på en del af skolens interne og/eller eksterne revision- og kvalitetssikringsmekanismer med hensyn til blandede læringsmiljøer og -værktøjer med evaluering af/via andre udbydere end skolen.
- 7) At sikre fuld udnyttelse af EU-midler og ekspertise til reformer og investeringer i infrastruktur, værktøjer og pædagogik for at øge modstandsdygtigheden og beredskabet for fremtidssikrede skoler, navnlig Erasmus+, genopretnings- og resiliensfaciliteten, Den Europæiske Socialfond Plus, Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (ERDF), programmet for et digitalt Europa, Horisont Europa og instrumentet for teknisk støtte.
- 8) At investere i overvågning, forskning og evaluering af de politiske udfordringer og af virkningen af disse initiativer med henblik på at bygge videre på indhøstede erfaringer og ligge til grund for fremtidige reformer, bl.a. ved at bygge videre på de

³⁶ Værktøjet SELFIE kan hjælpe skoler med at indsamle dokumentation om deres nuværende situation og behov. Værktøjet er modulopbygget, og alle skoler kan tilpasse det til deres egne forhold.

³⁷ Den europæiske værktøjskasse for skoler "Fremme af inkluderende uddannelse og tackling af skolefrafald" tilbyder et hav af ressourcer og praktiske eksempler samt et selvvurderingsværktøj for skoler.

lærendes erfaringer samt på oplysninger indsamlet for at udvikle bedste praksis og skræddersyede AI-løsninger for forbedrede læringsprogrammer.

- 9) At tilvejebringe de rette rammebetingelser for gennemførelse af denne henstilling ved at tage hensyn til de foranstaltninger, der understøtter blandet læring i de nationale handlingsplaner for gennemførelse af den europæiske børnegaranti,

OG OPFORDRER KOMMISSIONEN TIL:

1. At støtte gennemførelsen af henstillingen ved at fremme gensidig læring og udveksling mellem medlemsstaterne og alle relevante berørte parter gennem:
 - 1.1. strategirammen for det europæiske uddannelsessamarbejde på og uden for det europæiske uddannelsesområde (2021-2030)³⁸,
 - 1.2. det nye europæiske digitale uddannelsescentrum og den nye strategiske dialog med medlemsstaterne, som bliver fastsat under handlingsplanen for digital uddannelse 2021-2027 til støtte for tværsektorielt samarbejde om digital uddannelse,
 - 1.3. EU-onlineplatforme og uddannelsessamfund, herunder School Education Gateway, eTwinning og den europæiske værktøjskasse for skoler "Fremme af inkluderende uddannelse og tackling af skolefrafald",
2. At støtte udviklingen af ressourcer i samarbejde med medlemsstaterne, såsom:
 - 2.1. evidensbaseret vejledende materiale om tilrettelæggelse af læring og skolens organisatoriske praksis inden rammerne af en tilgang med blandet læring, herunder om digitale værktøjer, tilgange til vurdering og validering af læring og beskyttelse af personoplysninger, privatlivets fred og sikkerhed i forbindelse med blandet læring,
 - 2.2. udnyttelse af potentialet i det fremtidige europæiske digitale uddannelsesindhold til støtte af skabelse og deling af digitalt undervisningsindhold af høj kvalitet, som udarbejdes som led i handlingsplanen for digital uddannelse 2021-2027.
3. At støtte muligheder for faglig udvikling af undervisningspersonale og andre interessenter ved følgende:
 - 3.1. Tilvejebringelse af masselæringskurser online (Massive Open Online Courses) om blandet læring for lærere, undervisere, skoleledere og undervisere på læreruddannelsen via platformen School Education Gateway og fremme en bred anvendelse af disse kurser for skolernes personale.
 - 3.2. Udveksling af god praksis fra personaleudveksling, projekter og netværk inden for Erasmus+, herunder gennem onlinefællesskabet eTwinning, de fremtidige Erasmus+-lærerakademier samt erhvervsekspertisecentre.
 - 3.3. Lancering af det nye onlineværktøj SELFIE for lærere for at hjælpe dem med at overveje deres digitale kompetencer og planlægge yderligere forbedringer. Dette bygger på værktøjet SELFIE for hele skolesamfundets digitale planlægning, som kan være med til at understøtte effektive tilgange med blandet læring, herunder erhvervsuddannelse.
4. At støtte initiativer til yderligere udvikling og fremme af inkluderende, retfærdig kvalitetsundervisning og muligheder for livslang læring for alle som led i det europæiske uddannelsesområde vedrørende skoleuddannelse, navnlig med hensyn til inklusion af lærende i forskellige omstændigheder, der påvirker deres adgang til

³⁸ EUT C 66 af 26.2.2021, s. 1.

visse læringsmiljøer og -værktøjer, og inklusion af de lærende, som har behov for målrettet støtte i læringsprocessen.

5. Fortsat at støtte medlemsstaterne med hensyn til gennemførelse af reformer for at forbedre skolesystemernes kvalitet og inklusivitet og støtte deres digitale parathed i overensstemmelse med de mål, der er fastsat i handlingsplanen for digital uddannelse 2021-2027.
6. At sætte fokus på udviklingen af en tilgang med blandet læring i undervisningen i skoler på primær- og sekundærtrinet inden for rammerne af regelmæssige statusrapporter om det europæiske uddannelsesområde og inden for rammerne af handlingsplanen for digital uddannelse 2021-2027.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Rådets vegne

Formand